

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. KOVO 24 D. NUTARIMO NR. 330 „DĖL MINISTRAMS PAVEDAMŲ VALDYMO SRIČIŲ“ PAKEITIMO“ DERINIMO PAŽYMA

Institucija	Pastaba	Įvertinimas
<p>Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos 2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. (7.2.16E)3-1965</p>	<p>Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių „Globali Lietuva“ 2022–2030 metams įgyvendinimo veiksmų planą 2023–2025 m. horizontaliuoju principu pagal kompetenciją įgyvendina 32 valstybės institucijos ir įstaigos, taip pat savivaldybės. Lietuvos diasporos politika yra visų ministerijų atsakomybės sritis, o tautinio tapatumo per kultūros puoselėjimą sričiai tenka labai svarbus vaidmuo siekiant įtraukti diasporą į Lietuvos gyvenimą</p> <p>Atsižvelgdami į Kultūros ministerijos nuostatuose išdėstytas diasporos tautinės tapatybės išsaugojimo sritis (kultūros sklaida užsienyje, kultūros paveldo objektų užsienyje paieška, informacijos apie etninės kultūros apraiškas lietuvių bendruomenėse užsienyje kaupimas ir užsienio lietuvių organizacijų veiklos skatinimas) ir vertindami svarbų Kultūros ministerijos indėlį į efektyvią ir visa apimančią diasporos politiką, siūlome Projektu keičiamo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.5 papunktį, kuriame nustatomos kultūros ministro valdymo sritys, papildyti nauju 1.5.13 papunkčiu:</p> <p>„1.5.13. Diasporos veikla puoselėjant Lietuvos kultūrą, meną ir tautinį tapatumą.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>teikiamame nutarime kultūros ministro valdymo sritys yra suskirstytos pagal atitinkamų santykių turinį, o ne pagal konkrečias visuomenės grupes. Diaspora yra viena iš daugelio visuomenės grupių, kuriančių, dalyvaujančių kultūroje ir gaunančių kultūros paslaugas, todėl jos veikla patenka į jau nutarimo projekte išvardintų sričių turinį ir atskirai tai įvardinti nebūtų pagrįsta, nes vadovaujantis tokiu principu reikėtų išskirti ir kitas socialines grupes.</p> <p>Be to, kaip nurodyta Užsienio reikalų ministerijos rašte, Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių „Globali Lietuva“ 2022–2030 metams įgyvendinimo veiksmų planą 2023–2025 m. horizontaliuoju principu pagal kompetenciją be Užsienio reikalų ministerijos ir Kultūros ministerijos įgyvendina Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Žemės ūkio ministerija ir kitos ministerijos, tačiau keičiamame nutarime (1.12.2 papunktis) Lietuvos diasporos politika priskirta tik užsienio reikalų ministrui. Taigi, lieka neaišku, kodėl siūloma pildyti tik kultūros ministro valdymo sritis ir koks būtų santykis (skirtumas) tarp užsienio reikalų ministro ir kultūros ministro valdymo sričių. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad Užsienio reikalų ministerijos siūlomas horizontalaus pobūdžio srities pakeitimas turėtų būti suderintas su visomis ministerijomis, atsakingomis už atitinkamas Lietuvos diasporos politikos dalis.</p>

<p>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2023 m. balandžio 7 d. raštas Nr. 1D-1869</p>	<p>Nutarimo projektu yra plečiamas Lietuvos Respublikos kultūros ministrai pavestų valdymo sričių sąrašas (vietoj esamų 7 valdymo sričių yra planuojamos 12 valdymo sričių). Nors ir pritariame Kultūros ministerijos siekiui kompleksiskai peržiūrėti ir patikslinti kultūros ministrai pavestas valdymo sritis, tačiau kai kurie siūlymai kelia abejonių.</p> <p>Abejotinas siūlymas yra kultūros paveldą ir etninę kultūrą išskirti į dvi atskiras valdymo sritis. Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad <i>etninė kultūra</i> – tai visos tautos (etnos) sukurta, iš kartos į kartą perduodama ir nuolat atnaujinama kultūros vertybių visuma, padedanti išlaikyti tautinį tapatumą bei savimonę ir etnografinių regionų savitumą. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 2 straipsnio 13 dalyje nustatyta, kad <i>kultūros paveldas</i> – tai karta iš kartos paveldimos, perimamos, sukurtos ir perduodamos kultūros vertybės, svarbios etniniu, istoriniu, estetiniu ar moksliniu požiūriu.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome įvertinti galimybę Nutarimo projekto 1.5.2 punktą sujungti su 1.5.7 punkčiu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nors pagal atitinkamuose įstatymuose įtvirtintas sąvokas etninė kultūra ir kultūros paveldas turi tam tikrų panašumų (pvz., perdavimas iš kartos į kartą), tačiau šių sričių turinys nemaža dalimi yra skirtingas. Etninė kultūra yra visos tautos, o ne konkretaus asmens ar asmenų grupės sukurta objektas ar reiškiny, ji apima įvairius procesus, reikinius, reiškinius, sutinkamus ir visuomenės, ir privačiame gyvenime, bei darančius įtaką kiekvieno asmens socializacijos procese. Kultūros paveldas, kuris gali būti materialus ir nematerialus, yra objektai arba reiškiniai, kurie nebūtinai yra susiję su tautos (etnos) kūryba.</p>
---	---	---